

Legea Cu privire la organizarea serviciului civil (de alternativă)

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Capitolul I. DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1. Obiectivele prezentei legi

Prezenta lege stabilește modul de îndeplinire a serviciului civil (de alternativă), denumit în continuare serviciu civil, în scopul asigurării unui cadru normativ pentru manifestarea datoriei civice față de societate.

Articolul 2. Serviciul civil

Serviciul civil este un serviciu de stat, social util și benevol, reprezentînd o alternativă pentru cetățenii Republicii Moldova care, din convingeri religioase, pacifiste, etice, morale, umanitare și din alte motive similare, nu pot îndeplini serviciul militar în termen.

Articolul 3. Dreptul la înlocuirea serviciului militar în termen cu serviciul civil

Cetățenii Republicii Moldova au dreptul la înlocuirea serviciului militar în termen cu serviciul civil în cazul în care îndeplinirea serviciului militar în termen contravine convingerilor sale religioase, pacifiste, etice, morale, umanitare și în alte cazuri similare.

Articolul 4. Persoanele care pot fi încorporate în serviciul civil

(1) În serviciul civil sînt încorporați cetățeni ai Republicii Moldova în vîrstă de la 18 pînă la 27 de ani, care au dreptul la înlocuirea serviciului militar în termen cu serviciul civil, au depus personal o cerere la reprezentantul serviciului civil, în legătură cu acest fapt fiind luată decizia de rigoare.

(2) Este scutit de serviciul civil cetățeanul care:

a) a îndeplinit serviciul militar în termen;

b) și-a pierdut tatăl (mama), fratele (sora) care au decedat în timpul îndeplinirii serviciului militar în termen sau a serviciului civil. Recrutul poate să nu se folosească de acest drept;

c) este slujitor al cultelor, călugăr sau elev (student) în instituție de învățământ teologic;

d) a fost declarat, conform stării de sănătate, inapt, cu grad de invaliditate confirmat prin decizie a consiliului teritorial de expertiză medicală a vitalității.

Articolul 5. Durata serviciului civil

(1) Durata serviciului civil este de 12 luni. Pentru persoanele cu studii superioare, durata acestui serviciu este de 6 luni.

(2) Serviciul civil începe la data încheierii contractului individual de muncă pe o durată determinată.

(3) Zi a încheierii serviciului civil este ziua în care încetează contractul individual de muncă cu cetățeanul care îndeplinește serviciul civil, denumit în continuare executant al serviciului civil, prin concedierea acestuia din serviciul civil. Contractul de muncă cu executantul serviciului civil va fi desfăcut de angajator în ziua expirării termenului de îndeplinire a serviciului civil.

(4) În durata serviciului civil nu intră:

a) absențele și întârzierile nemotivate (lipsa de la serviciu fără motive întemeiate mai mult de 4 ore consecutive în decurs de o zi);

b) durata ispășirii pedepsei penale sau administrative sub formă de arest;

c) durata concediilor suplimentare acordate de angajator cetățenilor care îmbină serviciul civil cu studiile la o instituție de învățământ.

(5) Perioada serviciului civil se include în vechimea în muncă generală și specială.

Articolul 6. Locul îndeplinirii serviciului civil

Serviciul civil se îndeplinește în instituții publice sau societăți comerciale care desfășoară activități pe teritoriul național, în domenii de asistență socială și medicală, construcții industriale, edilitare, de drumuri și căi ferate, de protecție a mediului înconjurător, în asociații agricole, în întreprinderi de prelucrare a producției agricole, în gospodăria comunală, în cadrul serviciilor (posturilor) teritoriale de salvatori și pompieri, denumite în continuare angajator.

Capitolul II. ORGANELE CENTRALE ALE SERVICIULUI CIVIL

Articolul 7. Organele serviciului civil

(1) Implementarea politicii statului în domeniul serviciului civil este realizată de către autoritatea administrativă responsabilă din subordinea Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale (în continuare - *autoritatea responsabilă*).

(2) Executarea serviciului civil în unitățile administrativ-teritoriale de nivelul al doilea și în unitățile teritoriale autonome cu statut special revine reprezentanților serviciului civil, numiți de autoritatea responsabilă după coordonarea candidaților cu conducătorii acestor unități.

(3) Regulamentul privind organizarea și funcționarea autorității responsabile, precum și structura și efectivul-limită ale acesteia se aprobă de Guvern.

(4) Organizarea, activitatea Centrului, precum și a reprezentanților serviciului civil, sînt reglementate de Regulamentul privind modul de organizare și funcționare a Centrului, aprobat de Guvern.

Articolul 7-1. Competența Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale

Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale:

a) elaborează, promovează și monitorizează politica statului și strategiile naționale de dezvoltare în domeniul serviciului civil;

b) elaborează programul republican de organizare și îndeplinire a serviciului civil.

Articolul 8. Competența autorității responsabile

Autoritatea responsabilă:

a) asigură implementarea politicii statului în domeniul serviciului civil;

b) exercită pe întreg teritoriul Republicii Moldova conducerea reprezentanților serviciului civil, orientează, coordonează și controlează activitatea lor;

c) creează centre de instrucție pentru pregătirea profesională specială a executanților serviciului civil;

d) coordonează cu Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă locurile disponibile pentru eventuala repartizare a executanților serviciului civil;

e) încheie contracte cu angajatorii privind îndeplinirea de către executanți a serviciului civil și pregătirea lor profesională specială;

f) examinează, în termen de o lună, plîngerile cetățenilor privitor la acțiunile reprezentanților serviciului civil și cererile cetățenilor privitor la încheierea înainte de

termen a serviciului;

g) întreprinde măsuri pentru ocrotirea drepturilor și intereselor executanților serviciului civil;

h) adoptă hotărâri privind transferarea executanților pentru continuarea serviciului civil în alt raion (municipiu);

i) adoptă hotărâri privind încheierea înainte de termen a serviciului civil.

Articolul 9. Competența reprezentantului serviciului civil

Reprezentantul serviciului civil:

a) aduce la cunoștință recruților informația despre existența serviciului civil și despre posibilitatea încorporării în el, despre drepturile și obligațiile ce le revin;

b) primește cereri motivate din partea cetățenilor privind scutirea de serviciul militar în termen și încorporarea în serviciul civil, verifică veridicitatea motivelor invocate și înștiințează despre aceasta comisiile teritoriale de recrutare și încorporare în serviciul militar și cel civil, denumite în continuare comisii de recrutare-încorporare;

c) prezintă actele cetățenilor încorporați în serviciul civil comisiei teritoriale pentru serviciul civil;

d) îndreaptă cetățenii spre locul de îndeplinire a serviciului civil și spre centrele de instrucție pentru pregătire profesională specială;

e) ține evidența cetățenilor care îndeplinesc serviciul civil și a celor trecuți în rezerva serviciului civil, face dări de seamă statistice în modul stabilit de organele statistice de stat;

f) organizează controlul asupra îndeplinirii serviciului civil;

g) efectuează, în comun cu serviciul de plasare în câmpul muncii, atestarea locurilor de muncă pentru asigurarea îndeplinirii serviciului civil în corespundere cu cerințele prezentei legi;

h) remite organelor de urmărire penală materialele privind cetățenii care se eschivează de la încorporare și de la îndeplinirea serviciului civil;

i) ține evidența activității și deciziilor adoptate de comisiile de recrutare-încorporare și de Comisia de Stat pentru încorporare.

Articolul 10. Mijloacele pentru asigurarea activității organelor serviciului civil

Finanțarea activităților organelor serviciului civil se efectuează de la bugetul de stat.

Capitolul III. ORGANIZAREA SERVICIULUI CIVIL. MODUL LUI DE ÎNDEPLINIRE

Articolul 11. Cererea de înlocuire a serviciului militar în termen cu serviciul civil

(1) Cetățeanul care dorește să fie scutit de serviciul militar în termen și să fie încorporat în serviciul civil depune personal o cerere motivată reprezentantului serviciului civil în termen de 2 luni pînă la desfășurarea încorporării curente în serviciul militar în termen, în serviciul cu termen redus sau în serviciul civil.

(2) În cerere se indică motivele și circumstanțele care au determinat cetățeanul să solicite înlocuirea serviciului militar în termen cu serviciul civil.

(3) Reprezentantul serviciului civil eliberează cetățeanului un document care atestă înregistrarea cererii.

Articolul 12. Examinarea cererii de înlocuire a serviciului militar în termen cu serviciul civil

(1) Comisia de recrutare-încorporare examinează, în conformitate cu legislația în vigoare, în ședință, în prezența cetățeanului, motivele indicate în cererea de înlocuire a serviciului militar în termen cu serviciul civil și, potrivit rezultatelor examinării, adoptă una din următoarele hotărîri:

a) încorporarea în serviciul militar în termen, în serviciul cu termen redus sau în serviciul civil și repartizarea la locul de îndeplinire a serviciului;

b) amînarea încorporării în serviciul militar în termen, în serviciul cu termen redus sau în serviciul civil;

c) scutirea de serviciul militar în termen sau de serviciul civil;

d) excluderea din evidența militară.

(2) Hotărîrea se adoptă cu votul majorității membrilor comisiei de recrutare-încorporare și este un temei pentru ca cetățeanul să fie luat la evidență.

Articolul 13. Soluționarea litigiilor

Acțiunile reprezentantului serviciului civil și hotărîrile comisiei de recrutare-încorporare pot fi contestate în contencios administrativ în modul stabilit de legislația în vigoare.

Capitolul IV. ÎNDEPLINIREA SERVICIULUI CIVIL

Articolul 14. Îndreptarea la serviciul civil

(1) În baza hotărîrii privind încorporarea în serviciul civil, reprezentantul serviciului civil în unitățile administrativ-teritoriale de nivelul al doilea și în unitățile teritoriale autonome cu statut special trimite cetățeanul la locul de îndeplinire a serviciului civil.

(2) Pentru pregătire profesională specială, cetățeanul încorporat în serviciul civil poate fi trimis în centrul de instrucție.

(3) Angajatorul încheie contract individual de muncă cu executantul serviciului civil pe o durată determinată, în funcție de pregătirea și de calificarea acestuia din urmă. Contractul individual de muncă se încheie în cel mult 3 zile de la prezentarea executantului serviciului civil la angajator, potrivit legislației în vigoare, în condiții identice celor pentru angajații proprii. În acest caz, refuzul de încadrare în muncă nu se admite.

(4) Transferul cetățeanului de la o instituție de executare a serviciului civil la alta se efectuează potrivit Regulamentului privind modul de organizare și executare a serviciului civil, aprobat de Guvern.

Articolul 15. Amînarea încorporării în serviciul civil

(1) Amînarea încorporării în serviciul civil se acordă din motive familiale, de sănătate, în legătură cu necesitatea continuării studiilor, desfășurării activității de deputat în Parlament, în legătură cu urmărirea penală ori cu examinarea cauzei penale în instanță de judecată pînă la încetarea urmăririi penale sau pînă la rămînerea definitivă a hotărîrii judecătorești, în modul stabilit de legislație.

(2) Amînarea încorporării din motive familiale se acordă cetățeanului care:

a) are la întreținere părinți (foști tutori, curatorii) inapți pentru muncă dacă aceștia nu sînt întreținuți de stat și nu există alte persoane care locuiesc împreună cu ei și care, conform legii, sînt obligate să-i întrețină. În sensul prezentei legi, părinții (foștii tutori, curatorii) sînt considerați inapți pentru muncă dacă sînt invalizi de gradul I sau II ori dacă au atins limita de vîrstă care le acordă dreptul la pensionare;

b) are soție invalid de gradul I sau II;

c) are la întreținere unul sau mai mulți copii cu vîrste de pînă la 8 ani;

d) are la întreținere frați, surori care nu au atins vîrsta de 18 ani sau care sînt mai în vîrstă, dar sînt invalizi de gradul I sau II, dacă nu sînt întreținuți de stat și nici de alte persoane obligate prin lege să-i întrețină;

e) are un singur părinte cu doi sau mai mulți copii pînă la 8 ani.

Capitolul V. DREPTURILE, OBLIGAȚIILE ȘI RĂSPUNDEREA EXECUTANȚILOR SERVICIULUI CIVIL ȘI ANGAJATORILOR

Articolul 16. Drepturile și libertățile executanților serviciului civil

(1) Executantul serviciului civil beneficiază de drepturile și libertățile prevăzute de legislația în vigoare, luându-se în considerare particularitățile serviciului civil.

(2) Executantul serviciului civil are dreptul:

a) să prezinte reprezentantului serviciului civil cereri motivate de transferare la un alt loc de serviciu, de încheiere anticipată a serviciului sau de altă natură dacă există motive temeinice;

b) la studii, în afara orelor de serviciu, într-o instituție de învățământ;

c) la concediu anual neplătit;

d) la remunerație, în proporție de 75% din venitul net, pentru munca prestată;

e) la ocrotirea sănătății și la asistență medicală. Asistența medicală urmează să fie acordată în instituțiile de la locul de executare a serviciului civil în conformitate cu legislația în vigoare;

f) la protecție socială în conformitate cu legislația în vigoare.

Articolul 18. Obligații și restricții privind executantul serviciului civil

(1) Cetățeanul încorporat în serviciul civil este obligat:

a) să se prezinte la angajatorul la care a fost repartizat la data și la ora stabilită în îndreptarea la serviciul civil;

b) să încheie contract individual de muncă pe o durată determinată în condițiile art. 17;

c) să respecte cu strictețe cerințele stabilite de legislația în vigoare, de statutele și regulamentele de ordine interioară în vigoare la locul de executare a serviciului sau la locul de instrucție.

(2) Executantul serviciului civil nu are dreptul:

a) să se deplaseze în străinătate;

b) să refuze încheierea contractului de muncă cu o durată determinată, executarea obligațiilor de muncă prevăzute în contract;

c) să ocupe funcții de conducere;

d) să desfășoare nemijlocit activitate de întreprinzător ori să înlesnească, în schimbul unei recompense, unor servicii sau înlesniri, o astfel de activitate desfășurată de persoane fizice și juridice;

e) să cumuleze serviciul civil cu o muncă în altă instituție;

f) să participe la greve;

g) să părăsească, fără permisiunea reprezentantului serviciului civil, localitatea unde se află angajatorul la care îndeplinește serviciul;

h) să desfacă contractul individual de muncă din proprie inițiativă.

Articolul 17. Garanțiile sociale și înlesnirile pentru executanții serviciului civil

(1) Executantul serviciului civil este asigurat, după caz, cu îmbrăcăminte specială sau cu uniformă, cu alimente și cu locuință.

(2) Executantului serviciului civil i se păstrează:

a) locuința sau rîndul la locuință;

b) dreptul de reîncadrare la întreprinderea, instituția sau organizația în care a lucrat pînă la încorporare.

(3) Contractul individual de muncă al persoanei încorporate în serviciul civil se suspendă pentru întreaga perioadă a serviciului conform art.76 lit.e) din Codul muncii al Republicii Moldova.

(4) Cetățenii care au devenit inapți pentru muncă și familia celor care și-au pierdut viața în timpul îndeplinirii serviciului civil, persoanele întreținute de aceștia sînt asigurați cu indemnizații sau cu pensii de stat, precum și cu compensații unice, stabilite de legislație.

Articolul 19. Obligațiile angajatorului

Angajatorul este obligat:

a) să aducă la cunoștință cetățeanului statutul și regulamentul său de ordine interioară, condițiile de muncă sau de instruire, să-i explice drepturile și îndatoririle lui;

b) să organizeze instruirea cetățeanului în materie de securitate a muncii;

c) să înștiințeze, în termen de o zi, reprezentantul serviciului civil în unitățile administrativ-teritoriale de nivelul al doilea și în unitățile teritoriale autonome cu statut special despre încheierea contractului individual de muncă cu executantul serviciului civil și să-i remită o copie de pe contract;

d) să înștiințeze, în termen de o zi, reprezentantul serviciului civil în unitățile administrativ-teritoriale de nivelul al doilea și în unitățile teritoriale autonome cu statut special despre încălcarea legislației muncii comisă de executantul serviciului civil, precum și despre sancțiunile disciplinare ce i s-au aplicat;

e) să comunice, cu 2 luni în prealabil, reprezentantului serviciului civil din unitățile administrativ-teritoriale de nivelul al doilea și din unitățile teritoriale autonome cu statut special despre lichidarea angajatorului, reducerea statului de personal și despre dizolvarea unei formațiuni a acestuia;

f) să vireze lunar la bugetul de stat 25% din salariul net al executantului serviciului civil pentru funcția în care este încadrat;

g) să înștiințeze reprezentantul serviciului civil în unitățile administrativ-teritoriale de nivelul al doilea și în unitățile teritoriale autonome cu statut special în cazul desfacerii contractului individual de muncă cu executantul serviciului civil.

Articolul 20. Răspunderea pentru încălcarea legislației privind serviciul civil

Membrii Comisiei de Stat pentru Încorporare, reprezentanții serviciului civil în unitățile administrativ-teritoriale de nivelul al doilea și în unitățile teritoriale autonome cu statut special, alte persoane care au încălcat legislația privind serviciul civil poartă răspundere în conformitate cu legislația în vigoare.

Articolul 21. Răspunderea pentru eschivare de la îndeplinirea serviciului civil

Cetățenii care se eschivează de la îndeplinirea serviciului civil poartă răspundere penală în conformitate cu legislația în vigoare.

Articolul 22. Răspunderea executantului serviciului civil

Executantul care a săvârșit abateri disciplinare, contravenții administrative și de altă natură în timpul îndeplinirii serviciului civil poartă răspundere în conformitate cu legislația în vigoare.

Capitolul VI. ÎNCHEIEREA SERVICIULUI CIVIL

Articolul 23. Temeiul și modul de încheiere a serviciului civil

(1) Temeiuri pentru încheierea serviciului civil servesc:

- a) expirarea termenului acestuia;
- b) raportul consiliului teritorial de expertiză medicală a vitalității privind inaptitudinea cetățeanului de a îndeplini în continuare serviciul civil;
- c) nașterea în familia cetățeanului a celui de-al doilea copil;
- d) decesul ambilor părinți;
- e) schimbarea situației familiale a cetățeanului, în urma căreia el a devenit unicul ei întreținător;
- f) încorporarea cetățeanului în serviciul militar în termen;
- g) condamnarea, prin hotărâre judecătorească definitivă, la privațiune de libertate.

(2) Reprezentantul serviciului civil în unitățile administrativ-teritoriale de nivelul al doilea și în unitățile teritoriale autonome cu statut special adoptă hotărârea privind încheierea serviciului civil la încetarea contractului individual de muncă, precum și în baza hotărârii autorității responsabile privind încheierea serviciului înainte de termen.

(3) Data încheierii serviciului civil poate fi amânată cu cel mult 2 luni în legătură cu circumstanțe excepționale, în modul stabilit de Guvern.

(4) La încetarea contractului individual de muncă, angajatorul este obligat să elibereze executantului serviciului civil, în ziua concedierii, carnetul de muncă.

Articolul 24. Evidența cetățenilor care au îndeplinit serviciul civil

(1) Cetățenii care au îndeplinit serviciul civil, stabilit de prezenta lege, fac parte din rezerva acestui serviciu. Evidența lor este ținută de reprezentantul serviciului civil din teritoriu. Documentul care confirmă aflarea cetățeanului în serviciul civil și în rezerva lui este livretul serviciului civil.

(2) Guvernul are dreptul de a-i mobiliza pe cetățenii aflați în rezerva serviciului civil în cantonamente de instrucție sau în cantonamente speciale, dar cel mult de 3 ori, pe un termen total de cel mult 6 luni pentru întreaga perioadă de aflare în rezerva serviciului civil. Cetățenii în cauză pot fi mobilizați și la lucrări de lichidare a urmărilor situațiilor excepționale.

(3) Limita de vîrstă pentru aflare în rezerva serviciului civil este de 50 de ani.

Capitolul VII. DISPOZIȚII FINALE

Articolul 25. (1) Guvernul, în termen de 6 luni de la data publi...

(1) Guvernul, în termen de 6 luni de la data publicării prezentei legi:

- a) va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege;
- b) va adopta actele normative necesare executării prezentei legi;
- c) va întreprinde alte măsuri de punere în aplicare a prezentei legi.

(2) La data intrării în vigoare a prezentei legi, se abrogă Legea nr.633-XII din 9 iulie 1991 cu privire la serviciul de alternativă.

Legea este valabilă. Relevanța verificată la 03.09.2021